

Høringssvar fra høringsparter

	Høringspart	Kommentar	Administrations forslag til håndtering
1	Ballerup Fælles Elevråd (BAFE)	BAFE synes, det er nogle ambitiøse mål der listes op i afsnittet Mål mod 2029, men hilser dem alle velkomne, og håber de kan indfries.	Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer.
		<p><u>Sunde vaner fra start af</u> BAFE ønsker en særlig målrettet fokus på sund mad i skolen. Her tænker vi dels i form af frugtordninger til udskolingseleverne men også mulighed for madordninger, hvor alle elever kan tilbydes et ordentligt måltid. Det opleves for ofte, at der er elever, der ikke spiser frokost, får en ringe frokost eller blot at frokosten består af chips og energidrikke. BAFE har hørt om morgenmadsordninger i andre kommuner, eller samarbejde med kokke om at lave og lære at lave sund mad, bare som et par mulige løsningsforslag. BAFE foreslår desuden et slogan til denne del af strategien: Alle skal have økonomi til økologi</p>	Madordninger i skolen drøftes som en del af handlingsplanen for Sundhedspolitikken.
		<p><u>En tryk barndom og ungdomsliv</u> BAFE hilser initiativet omkring fokus på diverse rusmidler velkommen, men ønsker, at der kommer et særligt fokus på skoler, klubber, S-stationer osv. altså steder hvor børn og unge færdes i stor stil, da</p>	Fokus på forebyggelse af børn og unges brug af rusmidler drøftes som en del af handlingsplanen for Sundhedspolitikken.

		vi oplever et stigende problem med rusmidler på disse områder.	
		<p>BAFE ønsker, at rygepolitikken for ansatte i Ballerup Kommune, der har med børn og unge at gøre, indskræmpes. Der er ønske om et totalt rygeforbud for denne medarbejdergruppe i arbejdstiden. Eleverne synes, det er til stor gene, når en lærere kommer ind og lugter af røg efter en pause. Det er samtidig forbundet med en sundhedsmæssig risiko. "Børn, som er i kontakt med voksne, der har røget, bliver udsat for gammel røg i de voksnes tøj, hud og ånde. Selv om de voksne forsøger at beskytte børnene ved at ryge udendørs og væk fra børnene, tager de gammel røg med indenfor." (kilde: cancer.dk)</p>	<p>Bemærkningen tages til efterretning. Røgfri arbejdstid for medarbejdere, der arbejder med børn og unge er dog ikke et fokusområde i Sundhedspolitikken.</p>
		<p><u>Opsporing og forebyggelse i dagtilbud og skole</u> Vi ønsker initiativet velkommen omkring børn og unges mentale sundhed, men vi ønsker, at indsatsen startes tidligere og at der dermed sættes ind allerede i den tidlige skolegang. Vi ser gerne, at der sættes et særligt fokus på miljøet og de sociale relationer.</p>	<p>I afsnittet "Opsporing og forebyggelse i dagtilbud og skole" på s. 6 står, at opsporing og forebyggelse, der hvor børn og unge opholder sig i dagligdagen, hvilket også indbefatter tidlig skolegang. Afsnittet "Bedre mental sundhed" på s. 6 lægger vægt på miljø og sociale relationer. Indsatser om mental sundhed tidligt i skolen kan drøftes, som en del af handlingsplanen for Sundhedspolitikken. Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i afsnittet.</p>

		<p><u>Udmøntning</u> Vi kunne godt tænke os, at der var en præcisering af hvor lang tid der skal bruges for de forskellige centre, før de er klar med en handlingsplan.</p>	<p>Der bliver udarbejdet en fælles handlingsplan for Sundhedspolitikken. Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i afsnittet.</p>
2	Distrikt Baltorp (dagtilbuddet distrikt Baltorp)	<p>Vi bakker oplægget op, og har følgende kommentar. Sundhedspolitikken lægger op til at vi udfordrer børnene fysisk, når de tilknyttes daginstitutionsområdet.</p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer.</p>
		<p>Vi taler om flere muligheder, vi kan spille ind med:</p> <ul style="list-style-type: none">- Børnene skal udfordres fysisk, fra de træder ind af døren. Fx. i form af hinkeruder på gulvet og talslanger.- Institutionerne kan evt. blive certificeret til idrætsinstitutioner gennem DGI- Sundhed kan blive en fast del af et årshjul, med fx OL, familieløb, besøg på legepladser og meget mere.- Vi vil gerne danne bro til foreningslivet ved at samarbejde, fodbold, dans, svømning, spejder osv.- Naturområder skal indgå i at tilgodese den mentale sundhed, hvilken forslås som ind tænkt at kommunens planer, hver gang der arbejdes med projekter, byggerier osv.- Diplommodul inden for krop og bevægelse.	<p>Mere fysisk aktivitet i skoletiden, brug af naturområder samt samarbejde med foreningslivet er i tråd med Sundhedspolitikens afsnit om "Bevægelse fremmer læring", "Bevægelse i samarbejde med foreninger og frivillige" samt "Bevægelse i byrum og grønne områder" på s. 5.</p> <p>Center for skoler, Institutioner og Kultur vil blive inddraget i forbindelse med udarbejdelsen af en handlingsplan for Sundhedspolitikken, hvor konkrete indsatser bliver drøftet.</p>
		<p>Vi er nysgerrige på, hvordan vi som kommune kan sikre at medarbejderne kan blive forgangsmænd for</p>	<p>I afsnittet "Trivsel i arbejdslivet" på s. 6 er der lagt</p>

		<p>Sundhedspolitikken. Kan der tilbydes fitnessmedlemskaber til billige penge, særlige kurser der kan sikre en sund levestil osv.? Vi er allerede i gang med at uddanne nogle medarbejdere i yoga og mindfulness. Vi vil gerne have mulighed for at sende endnu flere på kursus. Mulighed for sundhedsforsikring, evt. betalt via lønnen.</p>	<p>vægt på god trivsel og forebyggelse af stress på arbejdspladser. Sundhed for ansatte i Ballerup Kommune drøftes i forbindelse med udarbejdelsen af en handlingsplan for Sundhedspolitikken.</p>
		<p>En tryk barndom og ungdomsliv: - Vi har en undring over at der skrives om omskæring, da vi har svært ved, at se hvordan dette skal håndhæves i praksis.</p>	<p>Bemærkningen om omskæring tages til efterretning.</p>
3	<p>Distrikt Hedeparken - Distriktsbestyrelsen (forældrebestyrelse)</p>	<p>I Distriktsbestyrelsen hilser Sundhedspolitikken velkommen. Det er bestyrelsens oplevelse, at der er mange gode takter i den samt at den er ambitiøs.</p>	<p>Høringssvaret tages til efterretning.</p>
4	<p>Frivillighedsrådet (Uddrag af høringssvar)</p>	<p>Frivillighedsrådet anbefaler, at Sundhedspolitikken beskrives mindre begrænsende, men derimod præcist beskrives som værende i mere overensstemmelse med de udfordringer, der er eksisterende og som har stor betydning for de rantes udvikling, trivsel – liv. Det kan f.eks. dreje sig om børn / unge, som ikke er at betragte som diagnosticeret med psykisk sårbarhed eller psykisk sygdom:</p> <p>Curlingbørn, som udvikler mindre selvstændighed og mindre parathed til at klare modgang. Børn, der udvikles som individ-orienteret og mindre, som fællesskabsorienteret. Børn, som er forkælede, overbeskyttede, umyndiggjorte og serviceres af dets forældre uden, at de stiller krav. Børn, hvor forældre bringer og henter og bærer skoletasken</p>	<p>Sundhedspolitikken beskriver udfordringer på et mere overordnet plan, da det er en ramme for arbejdet med sundhed. Med udspring fra afsnittene på s. 6: "Bedre mental sundhed", "Opsporing og forebyggelse i dagtilbud og skole" samt "Sundhedsfremmende fællesskaber" kan der i udarbejdelsen af handlingsplanen for sundhedspolitik drøftes særlige indsatsområder. Bemærkningerne giver ikke</p>

		helt ind i klasselokalet. Børn, der som unge / voksne er så ømskindede, at de kræver, at verden tilpasser sig dem og går ned med stress, når det ikke sker.	anledning til ændringer i afsnittene.
		Mobning giver dårlig trivsel og har en negativ indflydelse på helbred, læring og udvikling – både på kort og på længere sigt. Derfor er forebyggelse af mobning et centralt fokuspunkt i arbejdet med undervisningsmiljøet på skolerne, i institutioner og i klubber. Der er nok strategier og handlingsplaner, men de bringes ikke altid i spil- måske ej heller kendte – al den stund, at der til stadighed eksisterer utilgivelig mobning. Mobning kan føre til forsømmelser, mistrivsel, mindreværds komplekser med følelse af utilstrækkelighed, uelskethed, ensomhed, forladthed, angst, depression og svære livstruende sorte tanker.	Under pejlemærket "Bedre mental sundhed" på s. 6 tilføjes mobning, som et fokusområde.
		Det vurderes, at der bør være mere fokus på ledere og ledelse. God trivsel, viden om håndtering af udfordringer, at "se barnet / den unge" og tilstedeværelse af behovsmæssige kompetencer er afgørende bidrag til at understøtte "det gode liv" og mindske konsekvenser som skolevægring mm. Børn og unge med "ondt i sjælen" - som beskrevet uden at være diagnosticeret – kan absolut være fødekilden til, at de senere i livet får en diagnose.	Bemærkningen tages til efterretning.
		Ad afsnittet med overskriften: Mål mod 2029 Frivillighedsrådet anbefaler At opstillingen af mål følger rækkefølgen i den under afsnittet beskrevne tekst og således, at målet om:	Målene på s. 2 er ikke i prioriteret rækkefølge. Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer.

		<ul style="list-style-type: none"> • Flere skal drikke mindre, og børn og unges liv må ikke skades af alkohol, rykkes op som nr. 2 i rækkefølgen og altså foran målene omkring tobak. <p>Det er Frivillighedsrådets opfattelse, at alkoholbrug fylder i manges dagligdag og at en del unge har et forholdsmæssigt stort forbrug.</p>	
		<p>Ad afsnittet med overskriften: Mere lighed i sundhed</p> <p>Frivillighedsrådet anbefaler, at der i udarbejdelsen af handlingsprogram foreslås mere bevægelse, musik og sang i daginstitutioner og indskolingsklasser. Tillige, at lokale naturområder i højere grad benyttes. Alt i alt fremmes læring, livsglæde og sundhed.</p>	<p>Forslagene om mere bevægelse, musik og sang i daginstitutioner og indskoling drøftes i forbindelse med udarbejdelsen af handlingsplanen for Sundhedspolitikken.</p>
		<p>Ad afsnittet med overskriften: Sunde vaner</p> <p>Frivillighedsrådet anbefaler, at der i udarbejdelsen af handlingsprogram foreslås klippekortordning målrettet borgere med overvægtsproblemer. Det vil være en mere fleksibel ordning for den enkelte, der så ikke binder sig unødigt, men kan motionere, når det passer ind i borgerens dagligdag og det giver mulighed for at være i fællesskab med andre.</p>	<p>Forslaget om særlig indsats for borgere med overvægtsproblematikker drøftes i forbindelse med udarbejdelsen af handlingsplanen for Sundhedspolitikken</p>
		<p>Ad afsnittet med overskriften: Opsporing og forebyggelse i dagtilbud og skole</p> <p>Frivillighedsrådet anbefaler, at der til overskriften tilføjes: Klubber.</p> <p>Klubmedlemmer er netop børn og unge, som benytter klubber som efter – skole – tilbud.</p>	<p>Klubber er tilføjet til overskriften på afsnittet "Opsporing og forebyggelse i Dagtilbud og Skole" på s. 6</p>
		<p>Ad afsnittet med overskriften: Sundhedsfremmende fællesskaber</p>	<p>Netværk, og det at føle sig værdsat er tilføjet til afsnittet</p>

		Frivillighedsrådet anbefaler, at der tekstmæssigt sker tilføjelser om betydningen af netværk, indgåelse i fællesskaber og det at føle sig værdsat.	"Sundhedsfremmende fællesskaber" på s. 6.
5	Grønt Råd	Grønt Råd efterspørger, at det af Sundhedspolitikken skal fremgå, at der skal udarbejdes konkrete handlingsplaner til at føre politikken ud i livet.	Afsnittet "Udmøntning" på s. 8 beskriver det videre forløb med handlingsplanen for Sundhedspolitikken. Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i afsnittet.
		Sundhedspolitikken bør kobles til byudvikling, så det af politikken fremgår, at bevægelse og adgang til grønne områder understøttes af byudviklingen.	Koblingen til fremtidig byudvikling fremgår allerede i afsnittene om "Bevægelse i Byrum og grønne områder" på s. 5 samt i afsnittet "Naturen og mental sundhed" på s. 6. Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i afsnittene.
		Der var ønske om, at de mange frivillige arrangører af gåture, cykelture og andet tydeliggøres i Sundhedspolitikken.	Samarbejde med frivillige og foreninger er nævnt i afsnittet om "Bevægelse i samarbejde med foreninger og frivillige" på s. 5 samt i afsnittet om "Sundhedsfremmende fællesskaber" på s. 6. Specifikke foreninger og frivillige fremhæves ikke, da Sundhedspolitikken er en overordnet ramme, der ligestiller alle foreninger og frivillige.

			Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer.
6	Handicaprådet	Handicaprådet taget ny sundhedspolitik for Ballerup Kommune til efterretning med følgende bemærkning: Handicaprådet tager Sundhedspolitikken til efterretning, men udtrykker samtidig bekymring for, hvordan Sundhedspolitikken kan realiseres, når man ser på forslagene til de kommende besparelser på Budget 2022.	Høringsvaret tages til efterretning.
7	Hedegårdsskolen - skolebestyrelse	På Hedegårdsskolen forsøger vi allerede nu at bidrage med følgende: <ul style="list-style-type: none">• Certificering som DIF (Danmarks Idræts Forbund) Idrætsskole både på BFO og i Skole. Hvilket betyder at alle medarbejderne har været på kursus i motion og bevægelse. Desuden skal alle klassetrin have 4 idrætstimer, hvor de normal vis har 2 idrætstimer.• Rygning er forbudt i skoletiden. Det gælder også på ture og lejrskole.• Vi arbejder løbende med mad og sundhed igennem hele skoletiden. Alt i alt er skolebestyrelsen på Hedegårdsskolen glade for fokus på sundhed, som for os er vigtigt for vores børns trivsel og læring.	Høringsvaret tages til efterretning.
8	Læge- og Kontaktudvalget	Lægekontaktudvalget tilslutter sig pejlemærkerne. Det er især vældigt positivt med afsnittet vedr. et tættere samarbejde mellem almen praksis og Ballerup Kommune – ikke mindst i forhold til børn i mistrivsel. I den forbindelse er der flere medlemmer i Lægekontaktudvalget, der har indtryk af, at Familiehuset har for lille kapacitet og der er lange	Høringsvaret tages til efterretning.

		ventetider. Dertil har lægerne ofte beklaget manglende henvisningsmuligheder til PPR.	
9	Måløvhøj Skole - MED-udvalget	Den nye Sundhedspolitik synes at danne en fornuftig ramme omkring arbejdet med Ballerup Kommunes borgeres sundhed. Politikken er dog så overordnet, at det er svært at danne sig et billede af, hvad det vil betyde for skolens pædagogik, når der står, at "en endnu større del af pædagogikken og undervisningen" skal være præget af fysisk bevægelse. Skolen forventer dog at blive inddraget i den konkrete udmøntning af handleplaner inden for dette område.	Center for Skole, Institution og Kultur bliver inddraget i udarbejdelsen af handlingsplanen for Sundhedspolitikken.
10	Måløvhøj Skole - Skolebestyrelsen	Skolebestyrelsen tilslutter sig MED-udvalgets hørings svar, men ønsker at understrege ønsket om tidlig involvering af skolen.	Center for Skole, Institution og Kultur bliver inddraget i udarbejdelsen af handlingsplanen for Sundhedspolitikken.
11	Ordblindeinstituttet MED-udvalget	Tager den nye sundhedspolitik til efterretning.	
12	Ordblindeinstituttet - Skolebestyrelsen	Tager den nye sundhedspolitik til efterretning.	
13	Psykiatrirådet	Udkastet til Ballerup Kommunes Sundhedspolitik er omfattende og vil få indflydelse mange steder, når den udmøntes. Psykiatrirådet vil opfordre til, at der også i Sundhedspolitikken medtages et afsnit om det sundhedsproblem, som mobning i skole, i klubber, på institutioner og på sociale medier udgør.	Under pejlemærket "Bedre mental sundhed" i det indledende afsnit på s. 6 tilføjes mobning, som et fokusområde.

		<p>Klikke- og hierarkidannelser (hækkeorden) skal modarbejdes aktivt, således at konsekvenserne, mobning og udelukkelse forhindres.</p> <p>Mange unges psykiske nedture starter netop med mobning og udelukkelse fra fællesskabet. De første tydelige tegn er tilbagetrækning/isolation eller skoleværing. Det vil være en stor samfundsmæssig og sundhedsfremmende gevinst, hvis mobning og udelukkelse forebygges og imødegås, når det finder sted.</p>	
14	Seniorrådet	<p>Seniorrådet kan godkende forslaget til sundhedspolitikken, og ser frem til de varslede handlingsplaner.</p>	<p>Bemærkningen tages til efterretning.</p>
15	Skovlunde Skole – MED udvalg	<p>Som udgangspunkt finder vi det fornuftigt, at der udarbejdes en sundhedspolitik, som afspejler de aktuelle udfordringer. Vi vil i den sammenhæng gerne påpege, at vi mener, at Sundhedspolitikken bør omfatte kommunens borgere og medarbejdere. Sundhed har i en kommune mange berøringsflader – senest set under coronakrisen, hvor indsatsen både gjaldt borgere og medarbejdere.</p>	<p>Bemærkningen tages til efterretning.</p>
Og 16	Og Skovlunde Skole - Skolebestyrelse		
		<p>Indsatsen for et sundere liv skal prioriteres målrettet til kommunens borgere og medarbejdere, og samarbejdet med eksterne parter er i den sammenhæng meget relevant.</p> <p>Vi ser, at samarbejdet med egen læge m.fl. kan udbygges, så vi så at sige "kommer hele vejen rundt".</p>	<p>Et tættere samarbejde med egen læge er beskrevet i Sundhedspolitikken i afsnittet "Tættere samarbejde med de alment praktiserende læger" på s. 7. Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer.</p>
		<p>Vi vil også opfordre til, at det stærke samarbejde med foreninger inden for Kultur fritid og Idræt</p>	<p>Et tættere samarbejde med forenings- og fritidslivet er beskrevet i Sundhedspolitikken</p>

		fortsættes og udbygges, hvis der lokalt er områder, hvor det boligsocialt giver god mening.	i afsnittet "Sundhedsfremmende fællesskaber" på s. 6. Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer.
		Vi vil opfordre til, at muligheder for motion for kommunens medarbejdere fastholdes, så det er let og overkommeligt at vælge motion og bevægelse til.	Bemærkningen tages til efterretning.
		Sidst og ikke mindst så vil vi opfordre til, at Ballerup Kommune fastholder et højt ambitionsniveau for børn og unges adgang til motion og sport, og at skoleidrætten prioriteres højt i både dagtilbud og skoler. Børnene bør have ubegrænset adgang til skolernes faciliteter i tidsrummet 08.00 – 16.00 – også når vi tager i betragtning, at der i de kommende år vil komme mange flere borgere i den yngre aldersgruppe. Det er en stor udfordring for skolernes fritidsordninger, at lokalerne benyttes af andre brugere i fritidsordningernes primetime, hvor børnene kan aktiveres på kryds og tværs. Det vil være i overensstemmelse med Ballerup Kommunes Mål og indholdsbeskrivelse for BFO, at BFO får adgang til idrætsfaciliteter i BFO's åbningstid.	Bemærkningen tages til efterretning. Adgang til skolernes faciliteter i bestemte tidsrum er et organisatorisk spørgsmål, der ikke konkret kan indgå i Sundhedspolitikken.
		Sundhed er ikke kun fysisk sundhed, hvilket er blevet understreget i de lange perioder med coronanedlukninger og med den større tid, som vi og mange unge anvender på digitale platforme. Vi finder derfor, at sundhedsbegrebet også skal rette sig ind mod den "digitale sundhed", hvor vi har	Under pejlemærket "Bedre mental sundhed" er der tilføjet digitale til fællesskaber under afsnittet "Sundhedsfremmende fællesskaber" på s. 6.

BALLERUP
KOMMUNE

		fokus på at bryde med ensomhed, sårbarhed og isolation.	
--	--	---	--